

MAREK BRYŁA

**ZAKŁAD MEDYCZYNY SPOŁECZNEJ
KATEDRA MEDYCZYNY SPOŁECZNEJ I ZAPOBIEGAWCZEJ
UNIWERSYTET MEDYCZNY W ŁODZI**

AUTOREFERAT

Łódź, grudzień 2017 r.

Spis treści

L.p.	Wyszczególnienie	Strona
1.	Imię i nazwisko	3
2.	Posiadane dyplomy, stopnie naukowe	3
3.	Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych	3
4.	Wskazanie osiągnięcia	6
4.1.	Tytuł osiągnięcia naukowego	6
4.2.	Autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa, recenzenci wydawniczy	6
4.3.	Omówienie celu naukowego ww. prac i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania	6
5.	Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych	11
5.1.	Dane bibliometryczne	13
5.2.	Udział w realizacji projektów badawczych	19
5.3.	Kursy i szkolenia krajowe i zagraniczne – uczestnik	20
	Kursy i szkolenia krajowe i zagraniczne – kierownik	23
5.4.	Udział w komitetach organizacyjnych międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych	23
5.5.	Działalność dydaktyczna	25
5.6.	Członkostwo w towarzystwach naukowych	27
5.7.	Działalność ekspercka	27
5.8.	Nagrody i wyróżnienia	28

1. Imię i nazwisko: Marek Bryła

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe

- 12.03.1976 Dyplom ukończenia studiów na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego w zakresie ekonomiki handlu zagranicznego z oceną bardzo dobrą i uzyskanie tytułu magistra ekonomii.
- 01.06.1999 Zaświadczenie o odbyciu w latach 1976-1980 Studium Doktoranckiego Nauk Ekonomicznych na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego.
- 24.05.1982 Dyplom uzyskania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych uzyskany na podstawie rozprawy doktorskiej „Rola regionalnych banków rozwoju w przemianach struktur gospodarczych krajów Trzeciego Świata”. Promotor: K. Zabielski. Uniwersytet Łódzki, Łódź 1980; 243s., nadany uchwałą Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego w dniu 30 września 1981 r.
- 10.09.2009 Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie: zdrowie publiczne.

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

Pragnę podkreślić, że cała moja kariera zawodowa związana jest z pełnoetatową pracą w instytucjach zajmujących się ochroną zdrowia.

Pierwszą pracę zawodową podjąłem po ukończeniu Studium Doktoranckiego Nauk Ekonomicznych na Uniwersytecie Łódzkim. 1 października 1980 roku rozpocząłem pracę w Instytucie Medycyny Pracy w Łodzi i kontynuowałem ją do 31 maja 1999 r. Pełniłem szereg funkcji: specjalista, starszy specjalista, starszy asystent naukowo-badawczy, adiunkt naukowo-badawczy w następujących komórkach organizacyjnych:

- 01.10.1980-30.09.1986 – Pracownia Organizacji i Zarządzania w Zakładzie Organizacji Ochrony Zdrowia
- 01.10.1986-28.02.1993 – Samodzielna Pracownia Ekonomiki Zdrowia
- 01.03.1993-31.03.1994 – Sekcja Wydawnictw
- 01.04.1994-30.06.1994 – Biuro ds. Współpracy z WHO (p.o. kierownika)
- 01.07.1994-31.03.1996 – Biuro ds. Współpracy z WHO (kierownika)
- 01.04.1996-31.12.1996 – Pracownia Ekonomiki Zdrowia w Zespole Organizacji Ochrony Zdrowia,
- w latach 1997-1999 Szkoła Zdrowia Publicznego, w tym:
- 01.01.1997-28.02.1998 – Studium Organizacji, Zarządzania i Ekonomiki

- 01.03.1998-30.04.1998 – Studium Ubezpieczeń Zdrowotnych (p.o. kierownika)
- 01.06.1998-28.02.1999 – Studium Ubezpieczeń Zdrowotnych (kierownik)
- 01.03.1999-31.05.1999 – Pracownia Organizacji i Zarządzania w Opiece Zdrowotnej

Chciałbym zaznaczyć, że 13 października 1988 r, zostałem powołany na pełnomocnika ds. kontaktów ze Światową Organizacją Zdrowia przez Pana prof. Janusza Indulskiego, Dyrektora Instytutu Medycyny Pracy. 23 marca 1990 r. do pełnienia funkcji Kierownika Sekretariatu Ośrodka Współpracy z tą organizacją, zaś 12 lipca 1994 r. powołał mnie na stanowisko Kierownika Biura ds. Współpracy z WHO. Do moich zadań należało m.in. redagowanie materiału (nakład 100 egz. rozprowadzany w kraju i za granicą): *"Newsletter. The Nofer Institute of Occupational Medicine, Lodz, Poland. WHO Collaborating Centre on Occupational Health"*. Stanowisko to pełniłem do 31 marca 1996 r., kiedy objął je P. prof. S. Tarkowski, po powrocie z ponad 20-letniej pracy w Światowej Organizacji Zdrowia.

Drugi etap mojej kariery zawodowej związany był z pracą na stanowisku specjalisty w instytucji ubezpieczenia zdrowotnego w Łodzi – od 01.06.1999 r. do 31.03.2003 r. w Łódzkiej Regionalnej Kasie Chorych, a po utworzeniu NFZ, od 1.04.2003 r. do 8.02.2007 r. w Łódzkim Oddziale Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia. Wprawdzie ani ŁRKCh ani ŁOW NFZ to nie jednostki naukowe, ale zakres wykonywanej przeze mnie pracy bardzo ściśle wiązał się z prowadzeniem działalności dydaktycznej i naukowej w ramach współpracy tych instytucji z Akademią Medyczną / Uniwersytetem Medycznym w Łodzi. Zgłębiając zadania realizowane przez instytucje ubezpieczenia zdrowotnego wykonywałem pracę w różnych komórkach organizacyjnych:

- 01.06.1999-31.12.1999 – Biuro ds. Polityki Zdrowotnej, przekształcone w Zespół ds. Zdrowotności
- 01.01.2000-07.05.2001 – Departament Monitorowania Świadczeń
- 08.05.2001-17.06.2003 – Departament Świadczeń Medycznych
- 18.06.2001-31.08.2003 – Wydział Świadczeń Zdrowotnych
- 01.09.2003-04.01.2005 – Biuro Dyrektora
- 05.01.2005-31.03.2005 – Biuro Rzecznika Praw Pacjenta
- 01.04.2005-26.05.2005 – Wydział Organizacyjno-Prawny
- 27.05.2005-08.02.2007 – Wydział Monitorowania Świadczeń Opieki Zdrowotnej

Obecny etap mojego zatrudnienia wiąże się z pracą na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi w Zakładzie Medycyny Społecznej Katedry Medycyny Społecznej i Zapobiegawczej: 02.10.2006-30.09.2015 – na stanowisku adiunkta, od 1 października 2015 r. do chwili obecnej na stanowisku starszego wykładowcy.

Warto nadmienić, iż 5 listopada 2007 r. Rektor powierzył mi funkcję p.o. Kierownika Zakładu Medycyny Społecznej, którą pełniłem do 31 sierpnia 2008 r.

Po złożeniu egzaminu specjalizacyjnego ze zdrowia publicznego, który zdałem na ocenę bardzo dobrą, w dniu 10 września 2009 r. uzyskałem tytuł specjalisty w dziedzinie zdrowie publiczne.

W dniu 20 grudnia 2010 r. Dyrektor Centrum Egzaminów Medycznych powołał mnie na Członka Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego w następujących trzech dziedzinach: zdrowie publiczne, promocja zdrowia i edukacja zdrowotna oraz zdrowie środowiskowe.

Warto dodać, że w ramach dodatkowego zatrudnienia pracowałem w niżej wymienionych uczelniach niepublicznych:

1999-2001 – byłem dodatkowo zatrudniony w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi (Wydział Zdrowia Publicznego) na stanowisku adiunkta,

2007-2009 – byłem dodatkowo zatrudniony w Wyższej Szkole Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi jako adiunkt,

2009-2017 – byłem dodatkowo zatrudniony w Olsztyńskiej Szkole Wyższej im. J. Rusieckiego w Olsztynie również na stanowisku adiunkta.

Kierunki prowadzonych przeze mnie prac wiązały się z koncepcją zadań realizowanych projektów badawczych, w szczególności tych, w których pełniłem funkcję kierownika. W pierwszym okresie w szczególności były to zadania nakreślone przeze mnie w 2006 r. w opracowaniu pt.: „Kierunki działalności naukowej Zakładu Medycyny Społecznej”. Napisałem wówczas m. in.: *„Zgodnie z wytycznymi procesu bolońskiego nt. konieczności zapewnienia ciągłości kształcenia, zamierzamy nie tylko ograniczyć się do wypracowania poglądu o kształceniu w zdrowiu publicznym na poziomie przeddyplomowym(...). Szczególne miejsce przypisujemy kształceniu w szkołach zdrowia publicznego na terenie naszego kraju, w szkołach zrzeszonych w Europejskim Stowarzyszeniu Szkół Zdrowia Publicznego (ASPHER – Association of Schools of Public Health in the European Region) oraz w grupującym szkoły akredytowane amerykańskim Stowarzyszeniu Szkół Zdrowia Publicznego (ASPH – Association of Schools of Public Health)”*. W wyniku dyskusji nad projektem wypracowano założenia do dwu badań, które w pełni zrealizowano:

1. Rola, jaką kształcenie w zakresie ekonomiki zdrowia spełnia w orientacji działań na rzecz zdrowia publicznego w wybranych instytucjach członkowskich ASPHER (*Stowarzyszenia Szkół Zdrowia Publicznego w Regionie Europejskim*) w aspekcie Procesu Bolońskiego.

2. Możliwości wykorzystania doświadczeń kształcenia w zakresie ekonomiki zdrowia w akredytowanych szkołach zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych dla przygotowania kadr systemu opieki zdrowotnej w Polsce.

Uzyskane w nich wyniki okazały się przydatne w trakcie konceptualizacji pracy nad obecnym moim głównym osiągnięciem.

4. Wskazanie osiągnięcia

4.1. Tytuł osiągnięcia naukowego

Po gruntownej analizie moich osiągnięć naukowych, które koncentrowały się na kilku nurtach zagadnień, uznałem, że podstawowym moim osiągnięciem jest monografia pt.:

WYKORZYSTANIE DOŚWIADCZEŃ AKREDYTOWANYCH SZKÓŁ ZDROWIA PUBLICZNEGO W STANACH ZJEDNOCZONYCH W KSZTAŁCENIU PROFESJONALISTÓW ZDROWIA PUBLICZNEGO W POLSCE

4.2. Autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa, recenzenci wydawniczy

Autor: Marek Bryła

Tytuł monografii: Wykorzystanie doświadczeń akredytowanych szkół zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych w kształceniu profesjonalistów zdrowia publicznego w Polsce

Rok wydania: 2017

Nazwa wydawnictwa: PIKTOR Szlaski i Sobczak Spółka jawna
93-231 Łódź, ul. Tomaszowska 27

Format: B5

Objętość monografii: 810 stron

Recenzent wydawniczy: prof. nadzw., dr hab. Mieczysław Gałuszka

4.3. Omówienie celu naukowego ww. prac i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania

Podstawowym celem naukowym monografii jest przyczynienie się do podnoszenia jakości kształcenia studentów w dziedzinie zdrowia publicznego w naszym kraju. Punktem wyjścia jest stwierdzenie, że Stany Zjednoczone są krajem, w którym nauczanie zdrowia publicznego należy uznać za wzorcowe. Składa się na to wiele czynników, z których

najważniejszymi jest to, że minęło już ponad 100 lat, gdy założono w tym kraju pierwsze szkoły zdrowia publicznego, a po drugie fakt, iż szkoły te poddawane są bardzo dogłębnej ocenie w ramach procedury ewaluacyjnej związanej z przyznawaniem akredytacji na konkretne, określone lata. Obowiązek spełniania wymogów akredytacyjnych powoduje, że szkoły te konstruują programy kształcenia przeddyplomowego studentów i podyplomowego słuchaczy według uprzednio uzgodnionych schematów, co sprzyja zapewnieniu jakości nauczania na podobnym, wysokim poziomie. Co więcej, akredytowane szkoły zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych przygotowują wysokiej klasy profesjonalistów zdrowia publicznego, którzy mogą zgodnie z ustawodawstwem zajmować określone stanowiska zastrzeżone właśnie dla absolwentów takich uczelni. Ponadto analizując problemy związane z powoływaniem podobnych placówek w innych krajach, najczęściej przywoływane są rozwiązania wynikające z modelu amerykańskiego. Tak więc, wydaje się, że nie tylko warto zapoznawać się z programami, formami i metodami kształcenia, jakie w nich występują, ale wręcz staje się to niezbędne z punktu widzenia przygotowywania wysoko kwalifikowanych kadr w dziedzinie zdrowia publicznego dla polskiego systemu opieki zdrowotnej. Jak dotąd, problematyka ta nie znalazła należytego odzwierciedlenia w polskim piśmiennictwie tematu, stąd opracowana monografia, której towarzyszyło kilkadziesiąt prób przybliżania tej problematyki, jakie podejmowałem, zarówno w kraju, jak i za granicą, czy to w formie publikacji w czasopiśmie naukowych, czy też w formie referatów na konferencjach naukowych tak w Polsce, jak i poza jej granicami. Monografia stanowi pierwsze kilkusetstronicowe opracowanie na ten temat w naszym kraju. Jest to nowatorska praca, ukierunkowana na przybliżenie problematyki kształcenia w zdrowiu publicznym polskiemu czytelnikowi. Do jej przygotowania wykorzystano trzy rodzaje źródeł: osobistą korespondencję z tymi placówkami za pośrednictwem Poczty Polskiej, strony internetowe poszczególnych szkół, a przede wszystkim bardzo bogate piśmiennictwo tematu. W monografii zacytowano 2321 pozycji bibliograficznych w następujących językach: polskim, angielskim, francuskim, hiszpańskim, włoskim i portugalskim. Materiał ilustracyjny stanowi 112 samodzielnie przygotowanych tabel i 146 rycin.

W monografii starano się uwzględniać dostępne analizy teoretyczne i empiryczne z odniesieniem do niezwykle bogatej literatury przedmiotu. Można wyróżnić w niej dwie części. Pierwszą – teoretyczne ramy problemu – opracowaną na podstawie przeglądu piśmiennictwa, w której wprowadza się czytelnika w problematykę pracy, koncentruje się uwagę na ujęciach definicyjnych, funkcjach i najważniejszych zagadnieniach zdrowia publicznego, a następnie przechodzi się do przedstawienia problematyki kształcenia przeddyplomowego i szkolenia

podyplomowego w tej dziedzinie. Następnie prowadzone są rozważania nad genezą akredytowanych szkół zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych na tle rysu historycznego zdrowia publicznego. Kontynuując ciąg wywodu, wskazuje się na przyczyny powołania takich szkół. I tutaj następuje przejście do jakże istotnej dla niniejszej pracy problematyki akredytacji. Jednocześnie poszerza się wątek rozważań o problematykę misji akredytowanych szkół, ilustrując je konkretnymi przykładami z placówek, które zajęły najwyższe pozycje w funkcjonujących w Stanach Zjednoczonych rankingach uczelni wyższych. Wydaje się, że niezwykle istotną częścią pracy jest ogólna charakterystyka akredytowanych szkół zdrowia publicznego w USA ze szczególnym uwzględnieniem programów nauczania. W ramach tej charakterystyki przytoczono szczegółowe dane nt. liczby kandydatów do ww. szkół, liczby słuchaczy i liczby absolwentów, charakteryzując je według wielu cech społeczno-demograficznych. Całość rozważań prowadzonych w kontekście teoretycznych ram problemu zamykają obserwacje i przewidywania prawdopodobnej przyszłości tych szkół na tle przyszłości zdrowia publicznego w USA.

Część druga pracy ma charakter empiryczny i zawiera najważniejsze informacje o przeprowadzonym badaniu własnym. Przedstawiono w niej materiał i metodykę badania oraz podano wynikające z niego wnioski, zarówno w postaci konkluzji o charakterze ogólnym, jak i w formie wniosków szczegółowych, mających znamiona postulatywnych propozycji, możliwych do wdrożenia. Opracowując je kierowano się potrzebą dostarczenia materiału nie tylko do dyskusji, ale i potraktowano je jako podstawę do zastanowienia się nad potrzebą i możliwościami podejmowania konkretnych działań, ukierunkowanych na podniesienie jakości kształcenia profesjonalistów zdrowia publicznego w Polsce. Należy podkreślić, że w części tej przedstawiono wyniki badania uzyskane w ciągu 20 lat, od 1998 do 2017 roku. Badanie to prowadzono w identycznej formie, jak w Stanach Zjednoczonych, za zgodą Szkoły Zdrowia Publicznego na Uniwersytecie Hawajskim. Temat eseju był rozdawany podczas zajęć dydaktycznych, studenci byli zobligowani do zapoznania się z nim po powrocie z zajęć i w określonym terminie do zwrotu napisanego eseju prowadzącemu zajęcia. Udzielane wypowiedzi były następnie przedmiotem dyskusji podczas zajęć dydaktycznych. Zgodnie z założeniami, szczególną uwagę zwrócono na dwa typy komentarzy poddanych badaniu osób: po pierwsze, czy świadczenia służby zdrowia powinny być bezpłatne czy też nie, a więc problem niezwykle istotny, zwłaszcza w świetle przekształceń systemu opieki zdrowotnej w Polsce, a po drugie, czy finansowanie opieki zdrowotnej może być traktowane jako inwestycja, a więc czy wydatki na ten cel mogą zwrócić się w przyszłości dzięki zwiększonej zdolności

populacji do pracy a poprzez to zwiększenie wydajności pracy i w konsekwencji poprawę dobrobytu.

Łącznie pozyskano 1222 wypowiedzi respondentów, z których zdecydowaną większość stanowili studenci Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (do 2002 r. Akademii Medycznej w Łodzi). Obok nich zbadano opinie studentów z trzech uczelni niepublicznych:

- byłej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi,
- Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi,
- Olsztyńskiej Szkoły Wyższej im. Józefa Rusieckiego w Olsztynie)..

Ponadto pozyskane opinie grupy słuchaczy w ramach szkolenia podyplomowego w ówczesnej Szkole Zdrowia Publicznego w Łodzi.

W przekonaniu autora monografii, spełnia one z jednej strony cel poznawczy, z drugiej zaś cele utylitarne:

- a) poznawczy, a więc przedstawienie, w miarę całościowo, problematyki wiążącej się z funkcjonowaniem akredytowanych szkół zdrowia publicznego w USA;
- b) utylitarne, polegające na uwypuklaniu tych zagadnień i rozwiązań, które mogą stanowić nie tylko przedmiot zainteresowania czytelnika, ale i być wykorzystywane na kilka sposobów:
 - po pierwsze, przez organizatorów w trakcie formułowania i doskonalenia zasad funkcjonowania zarówno istniejących szkół zdrowia publicznego w naszym kraju, jak i tych, które mogą być utworzone,
 - po drugie, na użytek wiedzy akademickiej, jako źródło inspiracji dla wykładowców, zaangażowanych przede wszystkim w nauczanie zdrowia publicznego (i np. ekonomiki zdrowia),
 - po trzecie, jako materiał do przemyśleń i twórczej refleksji czytelników, zmierzających do poprawy jakości nauczania zdrowia publicznego w naszym kraju,
 - po czwarte – być może – jako zachęta do rozważenia zasadności pogłębiania wiedzy z zakresu zdrowia publicznego w renomowanych uczelniach Stanów Zjednoczonych,
 - po piąte, jako materiał wyjściowy dla dalszych studiów literaturowych nad szkołami zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych i innych krajach.

Warto nadmienić, iż opublikowałem 20 prac na temat szkół zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych i wykorzystaniu ich doświadczeń w nauczaniu zdrowia publicznego w naszym kraju (cytowane w monografii i zawarte w wykazie w analizie bibliometrycznej), a także wygłosiłem 24 referaty na ten temat podczas konferencji naukowych, w tym 5 za granicą (wykaz referatów poniżej):

Referaty o akredytowanych szkołach zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych

1. **Bryła M.**: Innowacyjna metoda kształcenia (flipped classroom – tzw. odwrócone kształcenie) na przykładzie jednej z akredytowanych szkół zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. V Konferencja Naukowo-Szkoleniowa: „Innowacyjne technologie medyczne – znaczenie i zastosowanie”. Lublin, 20 października 2017 r.
2. **Bryła M., Maniecka-Bryła I.**: Misje wybranych akredytowanych szkół zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. Międzynarodowa Konferencja Dni Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego „Współczesne wyzwania zdrowia publicznego – Polska 2016”. Jurata, 2-4 czerwca 2016 r.
3. **Bryła M., Burzyńska M., Maniecka-Bryła I.**: Przyszłość akredytowanych szkół zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. Kongres Zdrowia i Medycyny Wsi. Lublin 24-26 maja 2015 r.
4. **Bryła M.**: Doskonalenie pracowników służby zdrowia na przykładzie USA. Wykład wygłoszony podczas II Konferencji Naukowo-Szkoleniowej: „Doskonalenie zawodowe lekarzy i ratowników pełniących służbę wojskową”, Wojskowy Instytut Medyczny. Warszawa, 21 maja 2015 r.
5. **Bryła M., Ciabiada B., Maniecka-Bryła I.**: Innowacyjne metody kształcenia (SIM-HEALTH, HEALTHRE) w akredytowanych szkołach zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. Seminarium Naukowe „Problemy i perspektywy organizacji i zarządzania w społeczeństwie ryzyka”. Łódź, 5 listopada 2014 r.
6. **Bryła M., Maniecka-Bryła I.**: U źródeł akredytowanych szkół zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. X Krajowa Konferencja Naukowa: „Środowiskowe źródła zagrożeń zdrowotnych”, Nałęczów, 5-7 czerwca 2014 r.
7. **Bryła M., Ciabiada B.**: Zastosowanie programu Sim-Health na przykładzie akredytowanych szkół zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. III Ogólnopolska Konferencja Naukowa: „Środowisko, odżywianie, kosmetyki a zdrowie i uroda”, Olsztyńska Szkoła Wyższa. Olsztyn, 16-17 maja 2014 r.
8. **Bryła M., Maniecka-Bryła I.**: Geneza i rys historyczny akredytowanych szkół zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Dni Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego”. Rzeszów, 11-13 września 2008 r.
9. **Bryła M., Stelmach W., Maniecka-Bryła I.**: **New challenges emerging from Polish health economics studies performed in accordance with the requirements of one of the American schools of public health. 7th International Conference on Health Economics, Management and Policy. Athens, 10-13 July 2008.**
10. **Bryła M.**: Akredytacja w ASPH – Stowarzyszeniu Szkół Zdrowia Publicznego w Stanach Zjednoczonych. Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Dni Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego. Środowisko człowieka a jego zdrowie”. Kielce, 14-16 września 2007 r.
11. **Bryła M., Maniecka-Bryła I.**: Absolwenci akredytowanych szkół zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. Międzynarodowa Konferencja Naukowa: „Między profilaktyką a medycyną kliniczną”. Poznań, 21-23 września 2006 r.
12. **Bryła M.**: Słuchacze akredytowanych szkół zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. Dni Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego: „Problemy zdrowia publicznego w kontekście transformacji demograficznej i epidemiologicznej”, Polskie Towarzystwo Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego. Popowo, 16-18 maja 2005 r.
13. **Bryła M., Stelmach W., Maniecka-Bryła I.**: Wybrane wyniki badania z zakresu ekonomiki zdrowia przeprowadzonego we współpracy z uczelnią w USA. Dni Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego: „Zdrowie społeczeństwa polskiego i problemy ochrony zdrowia w poakcesyjnej Polsce”. Polskie Towarzystwo Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego”, Zielona Góra, 23-24 września 2004 r.
14. **Bryła M., Stelmach W., Maniecka-Bryła I.**: **The Polish results of a health economics study performed in accordance with the requirements of one of the American schools of public health. 3rd International Conference on Health Economics, Management and Policy. Athens, 3-5 June 2004.**
15. **Bryła M.**: Wybrane problemy nauczania w zakresie ekonomiki zdrowia jako element kształcenia kadr przez akredytowane szkoły zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. Świętokrzyskie Dni Medycyny Społecznej 2001. Sielma Wielka k. Końskich, 8-10 listopada 2001 r.
16. **Bryła M.**: Metodyka nauczania ekonomiki zdrowia w akredytowanych szkołach zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. VIII Krajowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego. Wrocław, 13-15 października 2000 r.
17. **Bryła M.**: Podstawowe cele kształcenia w zakresie ekonomiki zdrowia w akredytowanych szkołach zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. Dni Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego. Rawa Mazowiecka, 22-23 października 1999 r.
18. **Bryła M.**: Czesne i opłaty w akredytowanych szkołach zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. Dni Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego Szczecin '98: „Zmiany w systemie opieki zdrowotnej i problemy zdrowotne w Polsce. Wybrane zagadnienia edukacyjne w medycynie społecznej i zdrowiu publicznym”. Szczecin-Świnoujście, 15-17 października 1998 r.
19. **Bryła M.**: Oceny wystawiane słuchaczom w akredytowanych szkołach zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. Dni Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego Szczecin '98: „Zmiany w systemie opieki zdrowotnej i problemy zdrowotne w Polsce. Wybrane zagadnienia edukacyjne w medycynie społecznej i zdrowiu publicznym. Szczecin-Świnoujście, 15-17 października 1998 r.
20. **Bryła M.**: **Assessment of students performance in health economics teaching at the School of Public Health in Lodz in comparison with some accredited SPH's in the U.S.A. XX ASPHER Annual Conference: Quality in Public Health Training: a Pedagogical and a Public Health Issue. Torino, 10-13 October 1998.**

21. **Bryła M.: Health economics course goals and objectives at the School of Public Health in Lodz in comparison with some accredited SPH's in the U.S.A. XX ASPHER Annual Conference: Quality in Public Health Training: a Pedagogical and a Public Health Issue. Torino, 10-13 October 1998.**
22. **Bryła M.:** Programy nauczania w akredytowanych szkołach zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych – stan obecny i kierunki zmian. Dni Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego. „Usprawnianie funkcjonowania opieki zdrowotnej. Stan zdrowia i jego uwarunkowania”. Polskie Towarzystwo Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego. Piła, 24-25 października 1997 r.
23. **Bryła M.: New challenges in teaching health economics at the school of public health in the transition period. 19th ASPHER Annual Conference on Health Care Reforms in Europe and the Role of Schools of Public Health, Prague. October 11-14, 1997.**
24. **Bryła M.:** Profilaktyka chorób układu krążenia w programach szkół zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych. III Seminarium CINDI: „Zmiany w profilaktyce i leczeniu przewlekłych chorób niezakaźnych”. Spała, 10-11 października 1997 r.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Poza działalnością naukowo-badawczą dotyczącą problematyki szkół zdrowia publicznego w USA moje zainteresowania naukowe obejmują szeroko rozumianą tematykę sytuacji zdrowotnej populacji, ze szczególnym uwzględnieniem wielorakich czynników determinujących stan zdrowia dużych grup ludności. Zainteresowanie zagadnieniami o dużym wachlarzu tematycznym odnoszącym się do uwarunkowań stanu zdrowia wynikało z mojego udziału w projektach badawczych (ich wykaz znajduje się w pkt. 5.2.), co w rezultacie przekładało się na liczne publikacje, których jestem autorem lub współautorem. Mimo, że opublikowałem ponad 200 prac w pełnej wersji (tabela 1), chciałbym scharakteryzować krótko te, które ukazały się w ostatnich 5 latach i są efektem twórczej współpracy z Zakładem Epidemiologii i Biostatystyki UM w Łodzi, kierowanym przez prof. dr hab. n. med. Irenę Maniecką-Bryłą, Warto podkreślić, że uczestniczyłem jako wykonawca w realizacji badań w ramach grantu Narodowego Centrum Nauki: „Analiza utraconych lat życia z powodu zgonów przedwczesnych w Polsce” (kierownik projektu – prof. dr hab. n. med. Irena Maniecką-Bryłą). Efektem współpracy z Zespołem ww. Zakładu była możliwość wspólnego przygotowania ponad 20 prac opublikowanych w czasopismach z listy JCR. Wykaz tytułów czasopism, w których te prace ukazały się zawiera tabela 2, zaś prace, których jestem pierwszym autorem, wyszczególnione są w tabeli 3.

Wydaje się, że warto nakreślić tu tło podejmowanych prac. Nie ulega wątpliwości, że dla oceny sytuacji zdrowotnej społeczeństw, a także dla prognoz w tym zakresie podstawowe znaczenie ma sytuacja demograficzna. Rutynowo w ocenach tych wykorzystuje się dwa następujące mierniki: przeciętne dalsze trwanie życia i utracone potencjalne lata życia z powodu zgonów przedwczesnych. Pierwszy to wskaźnik, który informuje o średniej liczbie lat, jaka pozostaje do przeżycia osobie w określonym wieku, przy zachowaniu obserwowanego w danym czasie, poziomu umieralności, drugi zaś wyraża liczbę lat utraconych w wyniku

przedwczesnego zgonu, który nastąpił przed osiągnięciem wieku przeciętnego trwania życia dla osób w danej grupie. W ostatnich dziesięcioleciach wiele nadziei na przydatność w monitorowaniu stanu zdrowia budziły tzw. syntetyczne mierniki stanu zdrowia. Mierniki te wywodzą się z koncepcji *HRQL* – *health-related quality of life*, a więc jakości życia warunkowanej stanem zdrowia. Wśród nich są m.in. *HALE* – *health-adjusted life expectancy*, czyli średnie dalsze trwanie życia w dobrym zdrowiu i *DALY* – *disability adjusted life years*, a więc utracone potencjalne lata życia przeżytego w dobrym zdrowiu. *DALY* mierzy zarazem utracone lata z powodu zgonów przedwczesnych i w wyniku niesprawności, a więc jest wskaźnikiem służącym do pomiaru obciążenia chorobami w badanej populacji. Należy nadmienić, że w literaturze przedmiotu proponuje się wiele miar do oceny utraconych lat życia z powodu zgonów przedwczesnych. Na szczególną uwagę zasługuje *SEYLL* – *standard expected years of life lost*, czyli standardowe utracone lata życia z powodu zgonów przedwczesnych. Objasnienia tej miary dokonał *R.J. Marshall*, który ją następnie uszczegółowił. Wyróżnia się $SEYLL_p$ – wskaźnik na 10.000 ludności i $SEYLL_d$ – na 1 osobę zmarłą.

Warto podkreślić, iż po raz pierwszy w Polsce, w Zakładzie Epidemiologii i Biostatystyki UM w Łodzi zastosowano miernik *SEYLL*, który służy do obliczania liczby lat życia, o jaką dana populacja została zubożona w ciągu danego roku w stosunku do populacji referencyjnej (standardowej). Do analiz wykorzystano ponadto $SEYLL_p$, wskaźnik natężenia w przeliczeniu na liczbę populacji objętej badaniem i $SEYLL_d$, który umożliwia ocenienie średniej liczby utraconych lat życia przez jedną osobę zmarłą z powodu danej przyczyny. Ocena trendów *SEYLL* w oparciu o bardzo dużą bazę zgonów umożliwia ukazanie skutków nie tylko zdrowotnych, ale również społecznych i ekonomicznych zjawiska umieralności przedwczesnej wraz z jej uwarunkowaniami. Staje się to podstawą do porównań nie tylko w skali kraju, ale również międzynarodowych, co stanowi podstawę do działań w zakresie niwelowania różnic w stanie zdrowia. Moje prace można pogrupować w dwa główne obszary tematyczne: pierwszy – to analiza umieralności i ocena utraconych lat życia z powodu przedwczesnych zgonów, zaś drugi – metody oceny jakości życia związanej ze stanem zdrowia (*HRQL*).

Warto dodać, że interesował mnie problem utraconych lat życia w wyniku zgonów przedwczesnych powodowanych chorobami zakaźnymi w Polsce, mimo, że ich wskaźnik umieralności proporcjonalnej w modelu umieralności jest poniżej 1% (praca opublikowana w *PLoS One*). Spośród tych chorób wiodące znaczenie w umieralności ogrywa w dalszym ciągu gruźlica, bowiem z jej powodu występuje najwięcej zgonów w Polsce w klasie chorób

zakaźnych. Szczegółową analizę SEYLL w odniesieniu do gruźlicy przedstawia artykuł opublikowany w *International Journal of Tuberculosis and Lung Diseases*.

Ponadto w opracowaniu opublikowanym w *Central European Journal of Public Health* zajęłem się oceną ZSEYLL z powodu najważniejszych przyczyn zgonów na obszarze województwa Łódzkiego, które charakteryzuje się najkrótszym przeciętnym dalszym trwaniem życia, zarówno u mężczyzn, jak i u kobiet. W tym miejscu chciałbym nadmienić, że problematykę stanu zdrowia mieszkańców województwa łódzkiego opisywałem wcześniej w licznych artykułach.

W artykule opublikowanym w *Annals of Agriculture and Environmental Medicine* skupiłem się na różnicach wartości SEYLL w zależności od środowiska zamieszkania, tj. nierównościach w tym zakresie między populacjami miast i wsi.

Prace opublikowane w *Medycynie Pracy* i w *Health and Quality of Life Outcomes* analizują czynniki determinujące samoocenę stanu zdrowia i wpisują się w obszar HRQL, aczkolwiek pierwsza z nich odnosi się do subpopulacji wieku produkcyjnego, zaś druga do subpopulacji wieku poprodukcyjnego.

Warto ponadto odnotować, że problematyka chorób układu krążenia była wielokrotnie opisywana w moich publikacjach, zaś praca dotycząca częstości ryzyka tych chorób opublikowana w *Medycynie Pracy* wskazuje na efekty działań w walce z tymi chorobami wśród uczestników programu profilaktycznego.

5.1. Dane bibliometryczne

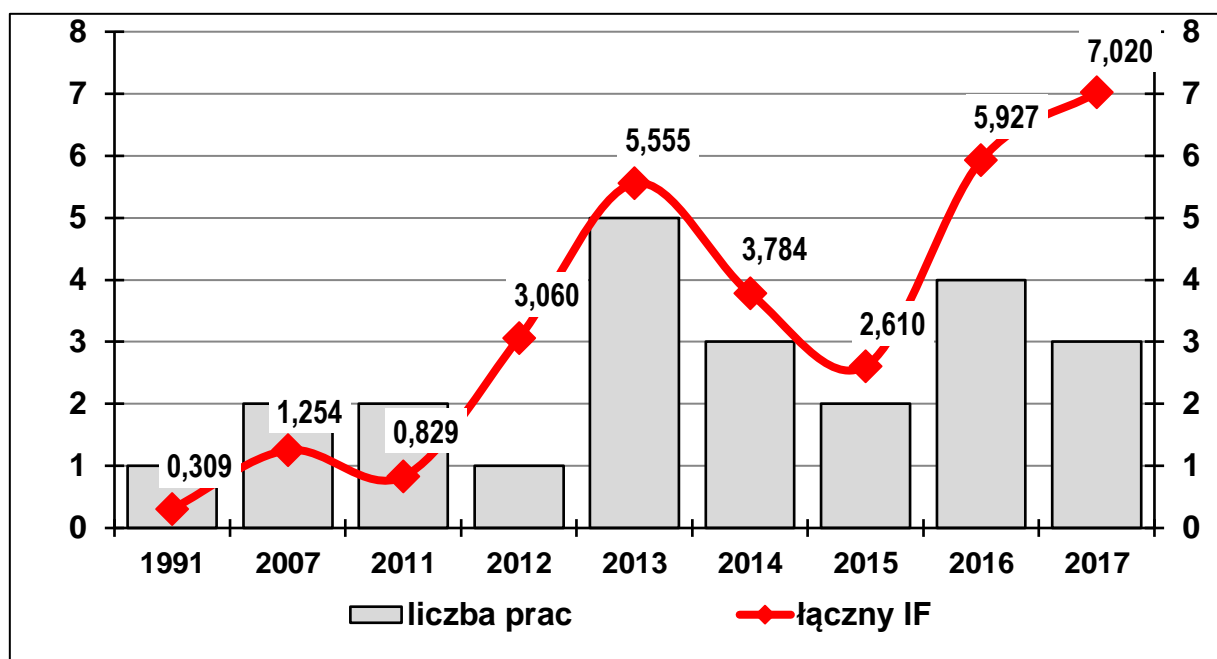
Tabela 1. Liczba opublikowanych prac według ich charakterystyki

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba prac
1	Publikacje w pełnej wersji w czasopismach z IF	23
2	Publikacje w pełnej wersji w czasopismach bez IF	160
3	Publikacje w pełnej wersji w monografiach, podręcznikach, materiałach konferencyjnych polskich i zagranicznych	41
4	Pozostałe publikacje (streszczenia referatów własnych, streszczenia artykułów z piśmiennictwa obcego, tłumaczenia, przeglądy czasopism zagranicznych, itp.)	142
Razem		366

Tabela 2. Liczba prac oryginalnych w pełnej wersji opublikowanych po uzyskaniu stopnia

doktora według tytułów czasopism z listy JCR (posiadające IF)

Lp.	Tytuł czasopisma	Liczba prac z IF
1	Annals of Agricultural and Environmental Medicine	2
2	Archives of Gerontology and. Geriatrics.	1
3	BMC Public Health	1
4	BMJ Open	1
5	Central European Journal of Medicine.	1
6	Central European Journal of Public Health	1
7	Health and Quality of Life Outcomes	1
8	Health and Social Care in the Community	1
9	International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health	1
10	International Journal of Tuberculosis and Lung Diseases	1
11	Journal of Asthma	1
12	Kardiologia Polska	1
13	Medicina del. Lavoro	1
14	Medycyna Pracy	3
15	PloS One	2
16	Polish Journal of Environmental Studies	3
17	Revue d'Épidemiologie et de Santé Publique	1
Razem		23

Rycina 1. Aktywność w zakresie prac z IF według lat

Tabela 3. Pierwszoautorskie prace oryginalne w pełnej wersji z IF

Lp.	Autor	Tytuł	Czasopismo	KBN	IF
1	M. Bryła, E. Dziańkowska-Zaborszczyk, I. Maniecka-Bryła	Standard expected years of life lost due to tuberculosis in Poland	Int J Tuberc Lung Dis 2017: V. 21, no. 2, p. 202-207	20	2,468
2	M. Bryła, E. Dziańkowska-Zaborszczyk, P. Bryła, M. Pikala, I. Maniecka-Bryła	Years of life lost due to infectious diseases in Poland	PLoS One 2017: V. 12, no. 3, p. e0174391	35	2,806
3	M. Bryła, M. Pikala, I. Maniecka-Bryła	Years of life lost due to premature mortality in a province with the shortest life expectancy in Poland	Cent Eur J Publ Health 2016: 24, 2, 156-162	25	0,682
4	M. Bryła, I. Maniecka-Bryła, M. Burzyńska, M. Pikala	Years of life lost of inhabitants of rural areas in Poland due to premature mortality caused by external reasons of death 1999-2012	Ann Agric Environ Med 2016: 23, 4, 598-603	20	0,829
5	M. Bryła, M. Szymocha, I. Maniecka-Bryła	Determinants of self-rated health of a working population	Med Pr 2015: Vol. 66, nr 1, s. 17-28	15	0,401
6	M. Bryła, A. Maciak-Andrzejewska, I. Maniecka-Bryła	Częstość wybranych czynników ryzyka chorób układu krążenia w zależności od charakteru wykonywanej pracy wśród osób objętych programem profilaktycznym	Med Pr 2013: 64, 3, 307-315	15	0,318
7	M. Bryła, M. Burzyńska, I. Maniecka-Bryła	Self-rated quality of life of city-dwelling elderly people benefitting from social help: results of a cross-sectional study	Health Qual Life Out 2013: 11, 181, 11 s.	40	2,099
Razem				170	9,603

Tabela 4. Liczba prac w pełnej wersji opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora według tytułów czasopism (bez IF)

L.p.	Tytuł czasopisma	Liczba prac
1	Acta Pneumonologica et Allergologica Pediatrica	1
2	Acta Universitatis Lodziensis. Folia Oeconomica	2
3	Acta Universitatis Lodziensis. Folia Sociologica	1
4	Annales. Academiae Medicinae Stetinensis	2
5	Annals of Agricultural and Environmental Medicine*	1
6	Bank i Kredyt	6
7	Biuletyn Informacyjny UM w Łodzi	1
8	Biuletyn Kas Chorych	4
9	Biuletyn Narodowego Funduszu Zdrowia	1
10	Boletín del Instituto de la Medicina del Trabajo	1
11	Czynniki Ryzyka	2
12	Eskulap. Łódzki Informator Medyczny	1
13	Gerontologia Polska	1
14	Handel Zagraniczny	1
15	Higiena Pracy	1
16	Hygeia – Public Health	7
17	Informator Łódzkiej Regionalnej Kasy Chorych	5
18	International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health*	1
19	Journal d'Économie Médicale	3
20	Jurnal de Medicină Preventivă (The Journal of Preventive Medicine)	2
21	MEDICHEM Newsletter	1
22	Medicina del Lavoro*	2
23	Medycyna Ogólna	5
24	Medycyna Pracy*	5
25	Medycyna Sportowa	1
26	Medycyna Środowiskowa	1
27	Medycyna-Dydaktyka-Wychowanie	2
28	Menedżer Zdrowia	1
29	Nowiny Lekarskie	2
30	Polish Journal of Occupational Medicine and Environmental Health*	1
31	Polityka Społeczna	2
32	Polski Merkurusz Lekarski	2
33	Problemy Higieny i Epidemiologii	15
34	Problemy Medycyny Społecznej	7
35	Przedsiębiorczość i Zarządzanie	1
36	Przegląd Epidemiologiczny	1
37	Przegląd Lekarski	5
38	Revista Portuguesa de Saúde Pública	1
39	Revue de Médecine du Travail	1
40	Rynki Zagraniczne	8
41	Szkice Humanistyczne	5
42	WHO Collaborating Centers in Occupational Health Newsletter	1
43	Wiadomości Lekarskie	4

44	Zdrowie Publiczne	36
45	Zeszyty Naukowe Ochrony Zdrowia. Zdrowie Publiczne i Zarządzanie	1
46	Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi	4
47	Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu	1
Razem		160
Monografia		1
Rozdziały w monografiach zagranicznych		2
Rozdziały w monografiach i podręcznikach polskich		14
Publikacje pełnotekstowe w materiałach konferencyjnych zagranicznych		10
Publikacje pełnotekstowe w materiałach konferencyjnych polskich		21
Łączna liczba prac w pełnej wersji (bez IF)		198

* w roku moich publikacji czasopisma nie miały IF, obecnie posiadają

Podstawowe informacje wynikające z analizy bibliometrycznej moich prac wykonanej przez Oddział Bibliografii i Bibliometrii, Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w dniu 15 listopada 2017 r. (dotyczy opublikowanych prac oryginalnych):

Łączna punktacja wg list z roku publikacji: IF = 30,348 KBN/MNiSW = 913,5

w tym jako pierwszy autor: IF = 9,603 KBN/MNiSW = 201,0

126 cytowań, indeks Hirscha wynosi 8 (ISI Web of Science Core Collection)

142 cytowania, indeks Hirscha wynosi 8 (Scopus)

Uwagi dotyczące oceny bibliometrycznej:

1. Aktualne zasady punktacji zakładają, że jeśli danego czasopisma nie było na liście KBN z 2000 r., wtedy za artykuł w takim czasopiśmie przyznaje się 0 punktów. W praktyce oznacza to np., że w moim przypadku spośród 128 prac w pełnej wersji opublikowanych przed 2000 rokiem, za 105 z nich nie uzyskałem ani jednego punktu. Przykładowo dotyczy to nie tylko licznych prac w, ale i m.in. trzech prac w j. francuskim opublikowanych we Francji w czasopiśmie *Journal d'Économie Médicale*, jednej w j. francuskim opublikowanej we Francji w *Revue de Médecine du Travail*, dwu w j. angielskim opublikowanych we Włoszech w *Medicina del Lavoro* (obecnie ma ono IF), dwu w j. angielskim opublikowanych w Rumunii w *Jurnal de Medicină Preventivă (The Journal of Preventive Medicine)*, jednej w j. hiszpańskim opublikowanej na Kubie w *Boletín del Instituto de la Medicina del Trabajo*, czy jednej w j. portugalskim opublikowanej w Portugalii w *Revista Portuguesa de Saúde Pública*.
2. Ponadto analiza bibliometryczna uwzględnia wyłącznie prace, które znalazły się na listach Zespołu Nauk Medycznych (P-05), nie bierze natomiast pod uwagę prac objętych innymi listami byłych zespołów KBN, np. Zespołu Nauk Społecznych, Ekonomicznych i Prawnych (H-02), na których były czasopisma, w których miałem 7 publikacji.

Ponadto jestem samodzielnym redaktorem lub członkiem zespołu redakcyjnego 17 opracowań, w tym 9 o charakterze zwartym i 8 ulotnych, które ukazały się w latach 1993-2003.

Jestem autorem lub współautorem 175 referatów, przedstawianych w kraju i za granicą. Ze względu na dużą liczbę prac, poniżej przytaczam jedynie 30 referatów przedstawianych za granicą podczas konferencji naukowych.

Referaty podczas konferencji i szkoleń za granicą

1. Maniecka-Bryła I., Paciej P., **Bryła M.**, Ciabiada B., Pikala M.: Lost life years due to chronic liver diseases in Poland in 1999-2013. 9th European Public Health Conference "All for Health, Health for All". Vienna, Austria, 9-12 November 2016.
2. **Bryła M.**, Stegienta G., Maniecka-Bryła I.: Internet comme une source d'information de la santé publique selon l'opinion des internautes polonais. Congrès pluri-thématique 2009 de la Société française de santé publique « La Nouvelle Gouvernance en Santé ». Nantes, France, le 1-3 octobre 2009.
3. **Bryła M.**, Stelmach W., Maniecka-Bryła I.: New challenges emerging from Polish health economics studies performed in accordance with the requirements of one of the American schools of public health. 7th International Conference on Health Economics, Management and Policy. Athens, Greece, 10-13 July 2008.
4. Maniecka-Bryła I., **Bryła M.**, Stelmach W.: The health status of Medical University (Medical, Dentistry and Public Health faculties) students in Lodz, Poland. The 29th ASPHER Annual Conference: Strengthening Public Health Services in Europe. Public Health Functions and Educational Needs. Valencian School of Health Studies. Valencia, Spain, 26-28 October 2007.
5. **Bryła M.**, Chivu C.M.: Evaluation of professional studies performed In the framework of the European Public Health and Health Management Training Pilot Initiative (EUROPHAMILI). The 29th ASPHER Annual Conference: Strengthening Public Health Services in Europe. Public Health Functions and Educational Needs. Valencian School of Health Studies. Valencia, Spain, 26-28 October 2007.
6. Chivu C.M., **Bryła M.**: Trainee-field tutor collaboration in the framework of the "European Public Health and Health Management Training Pilot Initiative" Program. XXVIII ASPHER Annual Conference: The Next 40-years of Unity and Diversity in the Education in Public Health. Maastricht, The Netherlands, 15-17 September 2006.
7. **Bryła M.**, Stelmach W., Maniecka-Bryła I.: The Polish results of a health economics study performed in accordance with the requirements of one of the American schools of public health. 3rd International Conference on Health Economics, Management and Policy. Athens Institute for Education and Research, Athens, 3-5 June 2004.
8. **Bryła M.**, Stelmach W.: Promotion de la santé au niveau de caisse régionale d'assurance-maladie de Lodz en Pologne. VIth European Conference on Health Promotion and Education. Perugia, Italie, 18-21 juin 2003.
9. **Bryła M.**: Assessment of students performance in health economics teaching at the School of Public Health in Lodz in comparison with some accredited SPH's in the U.S.A. XX ASPHER Annual Conference: Quality in Public Health Training: a Pedagogical and a Public Health Issue. Torino, Italy, 10-13 October 1998.
10. **Bryła M.**: Health economics course goals and objectives at the School of Public Health in Lodz in comparison with some accredited SPH's in the U.S.A. XX ASPHER Annual Conference: Quality in Public Health Training: a Pedagogical and a Public Health Issue. Torino, Italy, 10-13 October 1998.
11. **Bryła M.**: New challenges in teaching health economics at the school of public health in the transition period. XIX ASPHER Annual Conference on Health Care Reforms in Europe and the Role of Schools of Public Health. Prague, Czechoslovakia, October 11-14, 1997.
12. **Bryła M.**, Smoleń M.: L'enseignement de l'économie de la santé en Pologne: réalités et problèmes. Centre d'Études des Programmes Économiques – Santé. Paris, France, le 27 mars 1991.
13. **Bryła M.**, Herault F., Vauleon J.-J., Vlamincq-Cavallo J.: Prévention des pathologies liées à la ménopause. Centre d'Études des Programmes Économiques – Santé. Paris, France, le 25 mars 1991.
14. Smoleń M., Rydlewska-Liszkowska I., Mikulski H., **Bryła M.**: Inequity in access to health service resulting from 40 years of real socialism in Poland. Second World Congress on Health Economics. Zurich, Switzerland, 10-14 September 1990.
15. Rydlewska-Liszkowska I., Smoleń M., **Bryła M.**: Cost analysis as a method of rationalisation of performance of Occupational Health Service under the conditions of a reform of Polish health care system. Second World Congress on Health Economics. Zurich, Switzerland, 10-14. September 1990.
16. Rydlewska-Liszkowska I., Smoleń M., **Bryła M.**: Some economic determinants of Occupational Health Service restructuring in Poland: cost analysis in primary care. The Fourth Canadian Conference on Health Economics. Toronto, Canada, 27-29 August 1990.
17. Rydlewska-Liszkowska I., Smoleń M., **Bryła M.**: Economic approach to management of medical staff resources in Industrial Health Care Complexes in Poland. I European Conference on Health Economics. Barcelona, Spain, 19-21 September 1989.
18. **Bryła M.**, Rydlewska I., Smoleń M.: Les ressources humaines des Unités industrielles de l'assistance médicale en Pologne. 4ème Conférence Internationale sur la Science des Systèmes dans le Domaine de la Santé. Lyon, France, le 4-8 juillet 1988.
19. Rydlewska I., Smoleń M., **Bryła M.**: Method of cost evaluation of Industrial Health Care Complexes in Poland. 4ème Conférence Internationale sur la Science des Systèmes dans le Domaine de la Santé, Lyon, le 4-8 juillet 1988.
20. Smoleń M., **Bryła M.**, Rydlewska I.: Sources and principles of financing Industrial Health Service in Poland. 4ème Conférence Internationale sur la Science des Systèmes dans le Domaine de la Santé. Lyon, le 4-8 juillet 1988.
21. Włodarczyk C.W., Sikorska M., **Bryła M.**: Hors de l'interprétation "homo oeconomicus" dans le cadre de systèmes de santé hautement organisés. V^{as} Jornadas de Economia da Saúde, Lisboa, Portugal, le 1-3 mai 1985.
22. **Bryła M.**, Włodarczyk C.W.: La distribution spatiale des médecins employés dans le service sanitaire de l'industrie en Pologne. Colloque: Systémique et Économétrie Appliquées à la Modélisation Régionale et Spatiale, Institut d'Économie Régionale, Université de Poitiers. Poitiers, France, le 12-14 décembre 1984.
23. **Bryła M.**: Le secteur de la santé comme un des secteurs importants de la politique de la Banque interaméricaine de

- développement à l'égard des pays latino-américains. Journées: Santé - Tiers Monde - Pays Développés, Association Régionale Rhône-Alpes d'Économie Médicale. Lyon, France, le 5-6 octobre 1984.
24. Sikorska M., **Bryła M.**: La surveillance sur les conditions du travail comme un des éléments du système de la protection sanitaire en Pologne. Congrès International de Cybernétique et de Systémique, Collège de Systémique de l'Association Française pour la Cybernétique Économique, Paris, France, le 10-14 septembre 1984.
 25. Włodarczyk C.W., **Bryła M.**, Paczesny Z.: Les facteurs qui exercent une influence sur la pro-soins de santé primaires – orientation des institutions sanitaires. Conférence: Structures Économiques et Économétrie, Groupe de Recherche en Analyse de Système et Calcul Économique. Aix-en-Provence, France, le 23-25 mai 1984.
 26. **Bryła M.**, Maniecka-Bryła I.: Les examens de laboratoire et leurs coûts en la médecine d'aujourd'hui. Colloque International: Économie de la Santé: Analyse de la Prescription Médicale, Centre de Recherches Économiques, Sociologiques et de Gestion. Lille, France, le 14-16 septembre 1983.
 27. Włodarczyk C.W., Gdulewicz T., **Bryła M.**, Paczesny Z.: Health status, health service and socio-economic development of provinces in Poland. WHO Workshop on Health Policy in Relation to Unemployment in the Community. Leeds, United Kingdom, 13-15 December 1982.
 28. Włodarczyk C.W., **Bryła M.**, Paczesny Z.: Анализ выбранных обусловленностей распределения ресурсов системы здравоохранения в ПНР. International Conference on Management of Public Health Systems, International Institute for Applied Systems Analysis. Moscow, URSS, 1-3 December 1982.
 29. Włodarczyk C.W., Matulewicz M., **Bryła M.**: Informal, unofficial description of some aspects of health economic training for health professionals and managers in Poland. WHO Meeting, Study Group on Development of Health Economics Training. Florence, Italy, 30 June – 3 July 1982.
 30. Włodarczyk C.W., Szubert Z., **Bryła M.**: An attempt to analyse some dependences between economic and health status in Poland in the years 1959-1979. Conference: Influence of Economic Instability on Health, Institut für Medizinische Informatik und Systemforschung. München, Federal Republic of Germany, 9-11 November 1981.

5.2. Udział w realizacji projektów badawczych

Udział ten wynikał z profilu zatrudnienia w danej instytucji. Wśród różnorodnych przedsięwzięć badawczych, w których uczestniczyłem, warto wymienić 9 najważniejszych, w których w 4 byłem kierownikiem, w 2 zastępcą kierownika i w 3 członkiem zespołu wykonawczego.

1. 2014-2017 – Projekt badawczy pt.: „Analiza utraconych lat życia z powodu zgonów przedwczesnych w Polsce” przyjęty do finansowania w ramach konkursu „OPUS 6” przez Narodowe Centrum Nauki (nr DEC 2013/11/B/HS4/00465) – członek zespołu wykonawczego.
2. 2008 Temat badawczy Zakładu Medycyny Społecznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi 503-60-291 Rola, jaką kształcenie w zakresie ekonomiki zdrowia spełnia w orientacji działań na rzecz zdrowia publicznego w wybranych instytucjach członkowskich ASPHER (*Stowarzyszenia Szkół Zdrowia Publicznego w Regionie Europejskim*) w aspekcie Procesu Bolońskiego – **kierownik**.
3. 2007-2008 Temat badawczy Uniwersytetu Medycznego w Łodzi 502-16-656 Możliwości wykorzystania doświadczeń kształcenia w zakresie ekonomiki zdrowia w akredytowanych szkołach zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych dla przygotowania kadr systemu opieki zdrowotnej w Polsce – **kierownik**.
4. 1997 Temat badawczy Instytutu Medycyny Pracy IMP 8.6. Opracowanie projektu studiów podyplomowych SZP IMP w zakresie zdrowia publicznego, organizacji, zarządzania i ekonomiki ochrony zdrowia, medycyny pracy, higieny pracy oraz dostosowanie ich do wymogów akredytacji przez ASPHER. Zadanie nr 2: Analiza i ocena porównawcza programów oraz nauczania ekonomiki zdrowia w szkołach zdrowia publicznego USA i Europy Zachodniej – **kierownik**.

5. 1991-1992 Temat badawczy Instytutu Medycyny Pracy IMP 7.10. Koszty funkcjonowania przemysłowej służby zdrowia w Polsce – rachunek i ewidencja – członek zespołu wykonawczego.
6. 1990 Centralny Program Badawczo-Rozwojowy CPBR 11.11.74.1. Ekonomiczne skutki absencji wypadkowej w przedsiębiorstwie. Próba pomiaru – członek zespołu wykonawczego.
7. 1986-1989 Centralny Program Badawczo-Rozwojowy CPBR 11.11.67. Uwarunkowania efektywności procesu zarządzania zasobami przemysłowej służby zdrowia – **kierownik**.
8. 1984-1985 Resortowy program badawczy MZIX.9.19. Metodyka oceny systemu ochrony zdrowia pracowników w Polsce – **zastępca kierownika**.
9. 1981-1985 Resortowy program badawczy MZIX.9.18. Problemy kierowania w systemie ochrony zdrowia pracujących z uwzględnieniem ekonomicznych narzędzi zarządzania – **zastępca kierownika**.

5.3. Kursy i szkolenia krajowe i zagraniczne – uczestnik

W następstwie zakończonych pomyślnie negocjacji Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi z *École Nationale de la Santé Publique* (Narodowa Szkoła Zdrowia Publicznego) w Rennes we Francji, po przebyciu procedury kwalifikacyjnej, zostałem wybrany do pełnienia funkcji tutora w międzynarodowym programie menedżerów systemu opieki zdrowotnej – EUROPHAMILI (*European Public Health and Health Management Pilot Initiative*). W związku z tym uczestniczyłem w seminarium poświęconym idei i zadaniom tutorów (*Seminar on tutoring for the future EUROPHAMILI tutors*), zorganizowanym w języku angielskim w Rennes w dniach od 14 do 28 lutego 2004 r. W ramach seminarium miały miejsce wykłady i ćwiczenia prowadzone przez wykładowców Narodowej Szkoły Zdrowia Publicznego w Rennes, w tym przez dyrektora programu EUROPHAMILI, spotkania z byłymi tutorami i uczestnikami szkolenia, jak również wizyty w wybranych placówkach opieki zdrowotnej zlokalizowanymi w regionie Bretanii. Należy dodać, że trwające trzy miesiące szkolenie przyszłych menedżerów opieki zdrowotnej miało miejsce w Łodzi, a będące pod moją opieką stażystki z zagranicy zostały najwyżej ocenione spośród 4 zespołów za przygotowanie pracy dyplomowej (tzw. *professional study*) i jej obronę przed międzynarodowym jury.

Podczas pracy w instytucji ubezpieczenia zdrowotnego doskonaliłem się, uczestnicząc np. w „Szkoleniu podstawowym dla pracowników kas chorych”, sfinansowanym ze środków pożyczki Banku Światowego Nr 3466-POL, zrealizowanym w Łodzi na zamówienie Biura ds. Zagranicznych Programów Pomocy w Ochronie Zdrowia Ministerstwa Zdrowia, w terminie od października 2001 r. do marca 2002 r.

Kolejna forma kształcenia – to wizyty studialne – kształcenie organizatorów kas chorych w ramach pożyczki Banku Światowego w Niemczech, Holandii i Estonii, zorganizowane w ramach *The World Bank Health Care Services Development Project, N° 3466 Training staff of sickness funds: Study tours abroad for the sickness funds organizers*. Miały one miejsce w okresie od 23 września do 27 października 2001 r. W trakcie tych wizyt miałem okazję zapoznać się z funkcjonowaniem następujących instytucji:

- Verband der Angestellten-Krankenkassen (VdAK), Siegburg, Bundesverband der Allgemeinen Ortskrankenkassen (AOK) w Bonn,
- Deutsche Angestellten Krankenkasse (DAK), Techniker Krankenkasse w Hamburgu,
- Ministerstwo Zdrowia, Opieki Społecznej i Sportu w Hadze,
- College voor Zorgverzekeringen (CVZ) w Amstelveen,
- Centraal Organ Tarieven Gezondheidszorg, w Utrechcie i Kwaliteitsinstituut voor de gezondheidszorg, w Utrechcie,
- ZAO Zorgverzekeringen, w Amsterdamie,
- Estonian Health Insurance Fund w Tallinie i HIF Harju Regional Development, w Tallinie.

Przez prawie trzy miesiące, od 3 stycznia do 28 marca 1991 r. uczestniczyłem w kursie międzynarodowym: *Formation économique pour les cadres de la santé* (Kształcenie ekonomiczne kadr ochrony zdrowia), zorganizowanym przez *Centre d'Études des Programmes Économiques – Santé* (Centrum Badań Programów Ekonomicznych – Zdrowie) w Paryżu. Moim zdaniem, była to bardzo dobra forma poszerzania wiedzy. Zajęcia odbywały się w formie wykładów (łączna liczba wykładowców na tym kursie wyniosła ok. 70, będących wysokiej klasy specjalistami w wąskim zakresie problematyki), ćwiczeń w grupie liczącej 20 osób, jak i pracy własnej polegającej np. na pisaniu i prezentowaniu referatów, przygotowywanych wspólnie z kilkoma Francuzami. Kurs kończył się pisemnym zaliczeniem. O ile mi wiadomo, jestem jednym z nielicznych absolwentów tego szkolenia z byłych krajów Europy Środkowo-Wschodniej i prawdopodobnie jedynym z Polski, który je ukończył.

We wrześniu 1990 roku uczestniczyłem w trwającym kilka dni kursie międzynarodowym: *Évaluation des technologies médicales* (Ewaluacja technologii medycznych), zorganizowanym przez *Institut Suisse de la Santé Publique* (Instytut Zdrowia Publicznego Szwajcarii) w Lozannie w ramach projektu Comett II finansowanego przez Europejską Wspólnotę Gospodarczą. Wykładowcami na kursie byli naukowcy i praktycy z kilku krajów. Kurs kończył się pisemnym zaliczeniem.

20 listopada 1987 r. ukończyłem 40-godzinny kurs: „Podstawy użytkowania mikrokomputera IBM PC/XT”, zorganizowany przez Centrum Komputeryzacji Rynku „CEKAR” w Łodzi.

Między 31 marca a 3 kwietnia 1987 r. uczestniczyłem w kursie w języku angielskim z zakresu ekonomiki służby zdrowia zorganizowanym przez Fundację Project HOPE, USA, Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Instytut Pediatrii AM w Krakowie.

Podczas pracy w Instytucie Medycyny Pracy, 9 lutego 1987 r. uzyskałem uprawnienie Zespołu Usług Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej w zakresie tłumaczeń tekstów technicznych w specjalności medycyna pracy. Wykonałem wiele takich tłumaczeń z języka francuskiego, hiszpańskiego, włoskiego i angielskiego, a np. w jednym z roczników *Przeglądu Bibliograficzno-Dokumentacyjnego: Medycyna Pracy* opublikowano 28 opracowanych przeze mnie streszczeń artykułów z piśmiennictwa obcego. Pragnę dodać, że dla czasopisma *Zdrowie Publiczne* przygotowywałem dział: „Przegląd czasopism zagranicznych”, w którym w latach 1984-1997 opublikowano 31 analiz mojego autorstwa.

Od 3 do 25 kwietnia 1986 r. odbyłem zorganizowany przez Ministerstwo Zdrowia kurs międzynarodowy pod auspicjami Światowej Organizacji Zdrowia pt.: *Health Planning and Economics* (Planowanie i ekonomika zdrowia). Kurs miał miejsce w Moskwie i polegał na zajęciach dydaktycznych z zakresu planowania i finansowania opieki zdrowotnej. Wykładowcami na tym kursie było kilku samodzielnych pracowników naukowych. Ja pełniłem funkcję zastępcy kierownika grupy polskiej, składającej się z ok. 30 osób. Oprócz udziału w zajęciach, umożliwiono uczestnikom zwiedzenie szeregu placówek opieki zdrowotnej na terenie Moskwy a następnie, po przelocie na Krym, na terytorium Ukrainy. Poprzez zapoznanie się z pracą różnych instytucji opieki zdrowotnej, mogłem zapoznawać się ze specyfiką funkcjonującego wówczas systemu opartego na modelu Siemiaszki, aczkolwiek z elementami nowego podejścia systemowego, opartego na mechanizmie rynkowym, co było widoczne m.in. na przykładzie Kliniki Leczenia Chorób Oczu prof. Fiodorowa.

Podczas pracy w Instytucie Medycyny Pracy w Łodzi, w dniach 9-14 grudnia 1985 r. odbyłem kurs doskonalący w zakresie ekonomiki i organizacji służby zdrowia prowadzony przez Studium Medycyny Społecznej CMKP i Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej w Warszawie.

W trakcie studiów wyższych w ramach AIESEC (Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Uczelni Ekonomicznych i Handlowych) pomyślnie przeszedłem procedurę kwalifikacyjną i odbyłem od 3 lipca do 26 września 1975 r. staż zawodowy w Poitiers we Francji w Misji Ekonomicznej Regionu Poitou-Charentes. Praca w tej placówce, zlokalizowanej w Prefekturze Regionu, umożliwiła mi, głównie dzięki życzliwości okazywanej mi przez opiekuna stażu, zapoznanie się nie tylko ze specyfiką zadań realizowanych przez nią (np. planowaniem wydatków na różne cele na szczeblu regionu, współredagowaniem

wydawanego w ponad 3 tys. egzemplarzy czasopisma *Votre Région*, ale także w ogólnym zakresie prac Prefektury, poprzez udział w licznych posiedzeniach, naradach, dyskusjach roboczych, spotkaniach z dyrekcją, także Prefektem Regionu, wizyty na Uniwersytecie w Poitiers itd.

Warto nadmienić, że ponadto od 2 marca do 25 maja 2007 r. ukończyłem kurs doskonalenia pedagogiczno-dydaktycznego, zorganizowany przez Uniwersytet Medyczny w Łodzi.

Kursy i szkolenia krajowe i zagraniczne – kierownik

Podczas pracy w Instytucie Medycyny Pracy uczestniczyłem w organizacji i kierowaniu następującymi kursami i szkoleniami:

1. Workshop to develop guidelines for the establishment and organization of effective occupational hygiene services, Warszawa, 1-3.07.1993 (kurs pod egidą Światowej Organizacji Zdrowia) – zastępca kierownika. Kurs ten, odbył się w języku angielskim w ówczesnym hotelu „Forum” i przeznaczony był dla ok. 60 profesjonalistów służb higieny pracy z krajów Europy Zachodniej.
2. WHO/EURO Seminar on occupational models and functions of the occupational health services in the countries in socio-economic transition: present state and perspectives, Łódź, 15-17.12.1994 – kierownik. W seminarium tym zorganizowanym w języku angielskim uczestniczyło kilkadziesiąt osób zajmujących się problematyką przekształceń w służbach medycyny pracy w okresie transformacji systemowej. Szczegółowe sprawozdanie z ww. inicjatywy opublikowałem w czasopiśmie *International Journal of Occupational Medicine and Environmental Medicine*.
3. Ubezpieczenia zdrowotne i społeczne – 160-godzinny kurs organizowany w ramach Studium Ubezpieczeń Zdrowotnych Szkoły Zdrowia Publicznego w Łodzi razem z Centrum Organizacji i Ekonomiki Ochrony Zdrowia w Warszawie, Łódź, 14.03-28.06.1998 – kierownik;
4. Ubezpieczenia zdrowotne i społeczne – 160-godzinny kurs organizowany w ramach Studium Ubezpieczeń Zdrowotnych Szkoły Zdrowia Publicznego w Łodzi razem z Centrum Organizacji i Ekonomiki Ochrony Zdrowia w Warszawie, Łódź, 5.09-20.12.1998 – kierownik.

5.4. Udział w komitetach organizacyjnych międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych

- 54th Polish and 12th International Conference – Training & Scientific Conference of Students’ Scientific Societies and Junior Doctors “Juvenes Pro Medicina”. Łódź, 22nd-23rd April 2016 – juror.
- 53rd Polish and 11th International Conference Training & Scientific Conference of Students’ Scientific Societies and Junior Doctors “Juvenes Pro Medicina”. Łódź, 8th-10th May 2015 – great juror.

- 52nd Polish and 10th International Annual Training & Scientific Medical Congress of Students' Scientific Society and Junior Doctors "Juvenes Pro Medicina". Łódź, 8th-10th May 2014 – great juror.
- 51st Polish and 9th International Training & Scientific Conference of Students' Scientific Societies and Junior Doctors "Juvenes Pro Medicina". Łódź, 25th-27th April 2013 – great juror.
- 7th International, 49th Polish Conference of Students and Junior Doctors Lekarzy "Juvenes Pro Medicina". Łódź, 15th-16th April 2011 – juror.
- XLVI Ogólnopolska i IV Międzynarodowa Naukowo-Szkoleniowa Konferencja Studenckich Towarzystw Naukowych i Młodych Lekarzy „Juvenes Pro Medicina”. Łódź, 3-5 kwietnia 2008 r. – juror.
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa: „Sytuacja zdrowotna w Polsce w okresie transformacji systemowej” organizowana przez Oddział Łódzki Polskiego Towarzystwa Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego i Katedrę Medycyny Społecznej i Zapobiegawczej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Poddębice, 16-18 października 2014 r. – członek komitetu naukowego.
- VII seminarium CINDI WHO „Postępy w profilaktyce i leczeniu przewlekłych chorób niezakaźnych”, Łódź, 17-18 listopada 2005, Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Katedra Medycyny Społecznej i Zapobiegawczej – członek komitetu organizacyjnego.
- VI seminarium CINDI WHO „Postępy w profilaktyce i leczeniu przewlekłych chorób niezakaźnych”, Spała, 18-19 X 2002 r., Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Katedra Medycyny Społecznej i Zapobiegawczej – członek komitetu organizacyjnego.
- V Seminarium CINDI WHO „Postępy w profilaktyce i leczeniu przewlekłych chorób niezakaźnych”, Spała, 26-27 X 2000 r., Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Katedra Medycyny Społecznej i Zapobiegawczej – członek komitetu organizacyjnego.
- IV seminarium CINDI WHO „Postępy w profilaktyce i leczeniu przewlekłych chorób niezakaźnych”, Spała, 28-29 X 1999 r., Akademia Medyczna w Łodzi. Katedra Medycyny Społecznej i Zapobiegawczej – członek komitetu organizacyjnego.
- III Seminarium CINDI WHO „Postępy w profilaktyce i leczeniu przewlekłych chorób niezakaźnych”, Spała 10-11 X 1997 Akademia Medyczna w Łodzi. Katedra Medycyny Społecznej i Zapobiegawczej – członek komitetu organizacyjnego.

- II Seminarium CINDI WHO „Postępy w profilaktyce i leczeniu przewlekłych chorób niezakaźnych”, Spała, 6-7 X 1994 r. Akademia Medyczna w Łodzi. Katedra Medycyny Społecznej i Zapobiegawczej – członek komitetu organizacyjnego.

5.5. Działalność dydaktyczna

W ramach działalności dydaktycznej na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi prowadzę (lub prowadziłem) zajęcia dydaktyczne z następujących przedmiotów:

1) zdrowie publiczne – prowadzę 30 godz. wykładów i 30 godz. ćwiczeń na studiach II stopnia kierunku Zdrowie Publiczne

2) ponadto realizowałem zajęcia z niżej wymienionych przedmiotów na różnych wydziałach, a w szczególności na Wydziale Nauk o Zdrowiu:

- podstawy zdrowia publicznego,
- epidemiologia,
- podstawy epidemiologii,
- epidemiologia na świecie,
- podstawy biostatystyki i epidemiologii,
- metodologia badań naukowych,
- informatyka medyczna,
- promocja zdrowia,
- ekonomiczne problemy opieki zdrowotnej,
- ekonomia w profilaktyce zdrowia.

Dla przedmiotu: zdrowie publiczne (wykłady i ćwiczenia) opracowałem autorski program kształcenia i jego aktualizacje, sylabusy itd. Dla przedmiotu fakultatywnego: ekonomiczne problemy opieki zdrowotnej (wykłady) opracowałem autorski program kształcenia i jego aktualizacje, sylabusy itd. Dla przedmiotu fakultatywnego: ekonomia w profilaktyce zdrowia (wykłady) opracowałem autorski program kształcenia i jego aktualizacje, sylabusy itd. W programach nauczania wprowadziłem nowatorskie metody kształcenia, stosowane w wybranych akredytowanych szkołach zdrowia publicznego w Stanach Zjednoczonych.

Ponadto mam doświadczenia dydaktyczne wynikające z pracy w kilku uczelniach niepublicznych: w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Wyższej Szkole Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi, Olsztyńskiej Szkole Wyższej im. J. Rusieckiego w

Olsztynie, w których prowadziłem zajęcia z wielu przedmiotów, przede wszystkim z zakresu zagadnień zdrowia publicznego i ekonomicznych problemów opieki zdrowotnej.

Podczas pracy w Łódzkiej Regionalnej Kasie Chorych nie zaprzestałem także prowadzenia zajęć dydaktycznych, np. w pierwszym roku podjęcia pracy w ŁRKCh, podpisałem umowę z Akademią Medyczną w Łodzi na prowadzenie zajęć w roku akademickim 1999-2000, w następnym roku akademickim podjąłem się prowadzenia zajęć w semestrze zimowym, w 2002 r. miałem wykłady z przedmiotu; ekonomika zdrowia w Studium Organizacji, Zarządzania i Ekonomiki w Opiece Zdrowotnej w Szkole Zdrowia Publicznego w Łodzi, w roku akademickim 2003-2004 na Wydziale Nauk o Zdrowiu z przedmiotu: podstawy ekonomiki zdrowia dla I roku uzupełniających studiów magisterskich o specjalności Kosmetologia, zaś w 2005 roku prowadziłem na Uniwersytecie Medycznym wykłady nt. zadań NFZ.

W latach 1999-2002 z ramienia ŁRKCh, a w latach 2003-2005 z ramienia Oddziału Łódzkiego NFZ byłem opiekunem stażu przeddyplomowego studentów V roku studiów magisterskich kierunku Zdrowia Publicznego AM/UM w Łodzi. Oprócz zadań związanych z przygotowaniem stażu, prowadziłem wykłady nt. ekonomicznych aspektów funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej. Przez cały okres pracy w ŁRKCh i Oddziale Łódzkim NFZ obok innych zadań pełniłem funkcję doradcy ds. prac naukowych (doktorskich, magisterskich, licencjackich itp.) przygotowywanych nt. organizacji, finansowania i funkcjonowaniu tych instytucji w oparciu o dane tworzone w instytucjach ubezpieczenia zdrowotnego.

W Instytucie Medycyny Pracy prowadziłem wiele wykładów z zakresu ekonomicznych zagadnień ochrony zdrowia dla lekarzy ubiegających się o specjalizację w dziedzinie medycyny pracy. Moja działalność dydaktyczna nasiliła się po przejściu do Szkoły Zdrowia Publicznego, funkcjonującej w ramach Instytutu Medycyny Pracy. W szczególności prowadziłem wykłady z przedmiotu: ekonomika zdrowia (w latach 1996-1998 łącznie 140 godzin wykładów w 8 grupach słuchaczy). Na zlecenie Dyrektora Instytutu opracowałem wskazówki do pisania prac dyplomowych, liczące 20 stron, które przekazywano każdemu słuchaczowi Szkoły.

W okresie odbywania studiów doktoranckich na Uniwersytecie Łódzkim w latach 1976-1980 (z roczną przerwą na odbycie wojska w Szkole Oficerów Rezerwy), prowadziłem zajęcia dydaktyczne wynikające z programu Studium. W czasie pisania pracy doktorskiej narodziła się idea, aby zająć się m.in. zagadnieniem kredytowania opieki zdrowotnej, co znalazło odzwierciedlenie w artykule opublikowanym w *Polityce Społecznej* po podjęciu zatrudnienia w Instytucie Medycyny Pracy w Łodzi.

W szkoleniu podyplomowym, w którym uczestniczę od 1980 roku, realizowałem wykłady w Instytucie Medycyny Pracy z ekonomicznych problemów ochrony zdrowia dla lekarzy specjalizujących się w medycynie pracy. W ramach kursów Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi wykonywałem wykłady z ekonomicznych problemów ochrony zdrowia dla lekarzy specjalizujących się z medycyny społecznej w AM w Łodzi, zaś wykłady z zadań NFZ dla lekarzy specjalizujących się ze zdrowia publicznego w Łodzi. Ponadto osoby robiące specjalizację ze zdrowia publicznego i specjalizację z epidemiologii w ramach odbywanych staży na Uniwersytecie Medycznym uczęszczały na prowadzone przeze mnie zajęcia dydaktyczne.

Ponadto w latach 2012-2014 i pierwszej połowie 2015 r. pełniłem funkcję opiekuna Studenckiego Koła Naukowego Zdrowia Publicznego i Epidemiologii w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi.

Jestem promotorem 55 prac licencjackich i recenzentem 27 prac licencjackich. Prace pod moim kierunkiem zajęły pierwsze miejsca w konkursach na najlepszą pracę licencjacką w Olsztyńskiej Szkole Wyższej w 2011 i 2012 r. Jestem promotorem 18 prac magisterskich (w tym jednej w j. angielskim) i recenzentem 5 prac magisterskich w UM w Łodzi. Napisana pod moim kierunkiem praca magisterska zajęła I miejsce w ogólnopolskim Konkursie Studenckich Prac Dyplomowych w Naukach o Zdrowiu w 2010 r. w Zielonej Górze.

5.6. Członkostwo w towarzystwach naukowych

- 1) Polskie Towarzystwo Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego (od 2006 roku jestem członkiem, a od 2009 roku członkiem Zarządu Oddziału Łódzkiego),
- 2) Francuskie Towarzystwa Zdrowia Publicznego (*SFSP – Société Française de Santé Publique*) – od 2009 r.,
- 3) Europejskie Stowarzyszenie Zdrowia Publicznego (*EUPHA – European Public Health Association*) – od 2009 r.

5.7. Działalność ekspercka

Uczestniczyłem w wykonaniu następujących ekspertyz naukowych:

1. Maniecka-Bryła M., **Bryła M.**, Pikala M., Burzyńska M.: Szanse poprawy stanu zdrowia mieszkańców województwa łódzkiego. Uzasadnienie do inwestowania w rozwój uzdrowiska Uniejów. Raport przygotowany na zlecenie władz gminy Uniejów. Uniwersytet Medyczny, Łódź 2014, 78s.

2. **Bryła M.:** Problemy zdrowotne podopiecznych Łódzkiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia na tle sytuacji demograficznej. Cz. I. Teoretyczne ramy opracowania. Opracowanie na zlecenie ŁOW NFZ. Łódź 2006, 175s.
3. **Bryła M.:** Problemy zdrowotne podopiecznych Łódzkiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia na tle sytuacji demograficznej. Cz. II. Sytuacja demograficzna. Opracowanie na zlecenie ŁOW NFZ. Łódź 2006, 134s.
4. **Bryła M.:** Problemy zdrowotne podopiecznych Łódzkiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia na tle sytuacji demograficznej. Cz. III. Choroby układu krążenia. Opracowanie na zlecenie ŁOW NFZ. Łódź 2006, 44s.
5. **Bryła M.:** Problemy zdrowotne podopiecznych Łódzkiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia na tle sytuacji demograficznej. Cz. IV. Nowotwory. Opracowanie na zlecenie ŁOW NFZ Łódź 2006, 56s.
6. **Bryła M.:** Stan zdrowia ludności na obszarze działania Łódzkiej Regionalnej Kasy Chorych. Opracowanie na zlecenie ŁRKCh, Łódź 2001, 136s.
7. **Bryła M.:** Analiza ekonomiczna regionu łódzkiego pod kątem możliwości rozwoju rynku usług zdrowotnych. Opracowanie na zlecenie Łódzkiej Regionalnej Kasy Chorych, Łódź 1999, 77s.
8. Drygas W., Maniecka-Bryła M., **Bryła M.**, Kaczmarczyk-Chałas K.: Analiza wybranych elementów sytuacji zdrowotnej regionu łódzkiego. Opracowanie na zlecenie Wydziału Zdrowia Publicznego Urzędu Miasta Łodzi, Uniwersytet Medyczny, Łódź 1999, 114s.

Wykonałem liczne recenzje prac złożonych do druku w wielu redakcjach czasopism, np. „*Zdrowie Publiczne*”, „*Problemy Higieny i Epidemiologii*”, „*Hygeia – Public Health*” oraz czasopism o zasięgu międzynarodowym:

2017 r. – „*Medycyna Pracy*” (MEDPR-00577-2016-01)

2014 r. – „*Journal of Environmental and Occupational Medicine*” (JEOS-2014-05-029)

2013 r. – „*European Journal of Public Health*” (EJPH-2012-11-OM-0822)

2013 r. – „*Medical Science*” (Medical Science 13-421)

2011 r. – „*European Journal of Public Health*” (EJPH-2010-10-OM-0696)

2008 r. – „*European Journal of Public Health*” (EJPH-2008-05-OM-0219)

5.8. Nagrody i wyróżnienia

2017 r. – nagroda naukowa drugiego stopnia Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

2016 r. – nagroda naukowa drugiego stopnia Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

2015 r. – nagroda naukowa drugiego stopnia Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

2015 r. – nagroda naukowa trzeciego stopnia Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

2014 r. – nagroda naukowa pierwszego stopnia Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

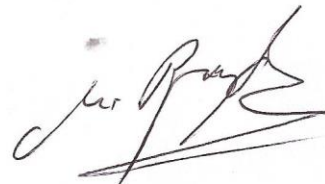
2013 r. – nagroda naukowa pierwszego stopnia Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

2013 r. – nagroda naukowa drugiego stopnia Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

2006 r. – nagroda dydaktyczna drugiego stopnia Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

24 kwietnia 2012 r. Minister Zdrowia nadał mi odznakę honorową „Zasłużony dla Ochrony Zdrowia”. Ponadto otrzymałem medal im. prof. W. Chodźki "PRO HOMINIS SANITATE".

14 grudnia 1984 r. zastępca mera miasta Poitiers we Francji, Pan J. Santrot, w ratuszu wręczył mi uroczyście medal honorowy miasta Poitiers.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Santrot', written in a cursive style.